

et ideo diuersitas uitae accipit secundum diuersos ac-
 tus qui conueniunt boni secundum seipsum sed efficien-
 tia a qua sumitur nomen officii ut dictum est impor-
 tat actionem tendentem in aliud ut dicitur in 9° me-
 taphisice. et ideo officia distinguuntur proprie secundum actum
 qui referuntur ad alios sicut dicitur doctor habere of-
 ficiū uel iudex. et sic de aliis. et ideo Isidorus dicit
 quod officium ut quicquid illa agat quae nulli officiant
 in noceant sed placent omnibus. Ad tertium di-
 cendum quod diuersitas statuum officiorum et
 graduum secundum diuersa sumitur ut dictum est. contingit
 tamen quod ista tria in eodem concurrant. puta cum ali-
 quis deputatur ad aliquem actum altiore simul
 ex his tribus et officium et gradum. et ulterius quendam per-
 fectionis statum propter actus sublimitatem: sicut
 patet de episcopo. ordines autem ecclesiastici spū-
 aliter distinguuntur secundum diuersa officia: dicitur enim.
 Isidorus in libro etimologiarum. Officio-
 rum prima genera sunt: sed precipuum illud est
 quod in sacris diuersis rebus habetur.

Ad quartum sic proceditur

Uideatur quod diuersa statuum non attendatur secundum
 incipientes proficientes et perfectos. Diuersorum
 enim diuersae sunt species et diuersae. sed secundum hanc dif-
 ferentiam inchoationis perfectus et perfectionis diui-
 duntur gradus caritatis ut secundum beatum est cum de ca-
 ritate agitur. gradus uidetur quod secundum hoc non sit accipi-
 enda diuersa statuum. **P.** Statum sicut dictum est
 respicit conditionem seruitutis uel libertatis ad
 quam non uidetur pertinere praedicta differentia incipi-
 entium proficientium et perfectorum. gradus inueniuntur sta-
 tus per ista diuidit. **P.** Incipientes proficien-
 tes et perfecti distinguuntur uidentur secundum magis et
 minus quod uidetur magis pertinere ad rationem gradus
 sed alia est diuisio graduum et statuum ut secundum dictum est
 non gradus inueniuntur diuidit statum secundum incipien-
 tes proficientes et perfectos. **Sed** est quod gregorius
 dicit in moralibus. Tres sunt modi conuersorum: inchoatio
 medietas atque perfectio. et super Ezechiel dicit quod
 alia sunt uirtutis exordia. aliud perfectus. aliud
 uel perfectio. **R.** dicendum quod sicut secundum dicitur
 est: statum libertatis respicit uel seruitutem. inueni-
 tur autem in rebus spiritualibus duplex seruitus et du-
 plex libertas. una quod est seruitus peccati. altera ue-
 ro est seruitus iusticie. similiter est duplex lib-
 ertas. una quod est a peccato. alia vero a iusticia: ut
 patet per apostolum qui dicit ad Romanos. 6. Cum serui essetis:
 peccati liberi fuistis iusticie. nunc vero liberi a pec-
 cato serui estis sancti deo. Est autem seruitus peccati uel
 iusticie cum aliis ex bitu peccati ad malum in-

clinat uel ex bitu iusticie inclinatur ad bonum. si-
 militer est libertas a peccato est cum aliis ab incli-
 natione peccati non superat: libertas autem a iusticia est
 cum aliis propter amorem iusticie non retardatur
 a malo. uerumtamen quia homo secundum naturalem ratio-
 nem ad iusticiam inclinatur. peccatum autem est contra natura-
 lem inclinationem. consequens est quod libertas a
 peccato sit uera libertas que coniungitur ueritati iusti-
 cie quia per utrumque tendit homo in id quod est conueniens
 sibi. et sicut uera seruitus sibi. homo autem quod homo efficiatur seruus ius-
 ticie per peccatum contingit per humanum studium sicut a
 postolus dicit ibidem. Qui exhibetis uos seruos
 ad obediendum serui eius estis cui obedistis si-
 ue peccati ad mortem siue obediuitis ad iusticiam.
 in omni autem humano studio est accipere principium
 medium et terminum. et ideo consequens est quod statum
 spiritualis seruitutis et libertatis secundum tria di-
 stinguatur. scilicet secundum principium ad quod pertinet sta-
 tus incipientium et medium ad quod pertinet sta-
 tus proficientium. et terminum ad quem pertinet statum
 perfectorum. **Ad** primum gradum dicendum quod libertas
 a peccato sit per caritatem quae diffunditur in cordibus no-
 stris per spiritum sanctum qui datus est nobis ut dicitur ad
 Romanos. 5. et inde est quod dicitur. 2. ad Cor. 3. Ubi spiritus
 domini ibi libertas. et ideo eadem est deo caritatis et
 statuum pertinentium ad spirituale libertatem. **Ad**
 secundum dicendum quod incipientes proficientes et perfecti
 secundum quod per hunc statum diuersi distinguuntur dicuntur
 homines non secundum quodammodum studium: sed secundum studium
 eorum quae pertinent ad spirituale libertatem uel ser-
 uitutem ut dictum est. **Ad** tertium dicendum quod
 sicut prius dictum est: nihil prohibet in idem currere
 gradum et statum. nam et in rebus mundanis il-
 li qui sunt liberi non solum sunt alterius status
 quam serui: sed et sunt altioris gradus.

Unde consi-

derandus est de his quae pertinent ad statum perfectionis ad quos
 alii status ordinantur. nam consideratio officiorum quantum
 ad ad alios actus pertinet ad legis positores quantum
 autem ad factum ministeria pertinet ad considerationem
 ordinum de quibus in tertia parte agitur. Circa sta-
 tum autem perfectum triplex consideratio occurrit. **P.**
 quod de statu perfectionis in communi. **2.** de his quae per-
 tinent ad perfectionem episcoporum. **3.** de his quae per-
 tinent ad perfectionem religiosorum. **Circa** primum
 queruntur octo. primum utrum perfectio attendatur

attendit fm totalitatē absolūtā ex pte diligē
tis put. s. affect^o fm totum suū posse sp actua
liter tendit in deū. r talis pfectio non est pos
sibilis in uia: sed erit in patria. Tertia at ē p
fectio q̄ neq̄ attendit fm totalitatē ex pte di
ligibilis: neq̄ fm totalitatē ex pte diligētis
q̄ntū ad h̄ q̄ semper actu ferat in deū: s̄ q̄ntū
ad h̄ q̄ excludant ea q̄ repugnant motui di
lectiōis in deū: sicut Aug^o dic i li^o 83°. q̄onum
q̄ uenenu caritatis ē cupiditas. pfectio nul
la cupiditas. Et talis pfectio pōt in hac ui
ta h̄ri. r hoc duplr. vno^o in q̄ntum ab affectu
hois excludit oē illud q̄ d̄riat caritati sicut
est petri mortale: r sine tali pfectione caritas
esse nō pōt: vñ est de nccitate salutis. Alio^o
q̄ntum ab affectu hois excludit non solum illud
quod ē caritati d̄riū: sed et oē illud q̄ impe
dit ne affectus mētis totalr dirigat ad deū si
ne q̄ pfectiōe caritas eē pōt: puta i incipien
tibus r p̄ficiētib^o. ¶ Ad primū g^o dicendum
q̄ apl^s ibi loq̄tur de pfectiōe patrie q̄ nō est
i uia possibil^o. ¶ Ad scđm dicēdū q̄ illi q̄ sūt
i hac uita pfecti i multis dicuntur oñdere fm
peccata uenialia q̄ consequuntur ex infirmis
tate p̄tis uite. r q̄ntū ad h̄ et h̄nt aliqd imp
fectū p cōpationē ad pfectionē patrie. Ad
tertiū dicēdū q̄ sicut mod^o p̄tis uite nō pa
titur ut hō semper actu ferat in deū: ita etiā
nō patitur q̄ actu ferat i oēs p̄rios sigillatiz
sed sufficit q̄ ferat cōit in oēs in uniuersali: r
in singulos bitualr r s̄ ai spationē. Pōt at
etiā circa dilectionē p̄xiimi duplex pfectiō
attendi sicut r circa dilectionē dei. Una q̄dē
sine q̄ caritas esse n̄ pōt: ut. s. homo nihil ba
beat in affectu q̄ sit contrariū dilectioni p̄xi
mi. Alia autem sine q̄ caritas inueniri pōt: q̄
q̄dem attendit triplr. p^o q̄dem s̄z extensionē
dilectionis. ut. s. aliq̄s oon solū diligit amī
cos r notos: sed etiā extraneos. r ulterius
iimicos: hoc. n. ut Aug^o dic in enchiridion ē
pfectoꝝ filioꝝ dei. 2° fm intensionē q̄ cōdit
ex bis q̄ hō p̄pter p̄xiimū cōtēnit: ut. s. hō cō
tēnat nō solū exteriora bōa p̄p̄ p̄xiimum s̄z
etiā afflictiones corpales. r ulter^o mortē fm
l lucā Joh. 15°. Maiorē dilectionez nemo h̄z:
ut aiām suā ponat q̄s p amīcis suis. 3° q̄ntū
ad effectū dilectiōis: ut. s. hō p̄ p̄xiimis ipen
dat non solum tpalia b̄nficia: sed et sp̄alia:
r ulterius seipsū: scđm illud apli. 2. ad Cor.
12. Ego at libentissime ipendam r superipen
dare egoipse pro aiabus uestris.

Ad tertium sic pro

cedit. Videtur q̄ pfectio nō consistat in p̄ce
ptis sed in consiliis. Dic. n. dñs Math. 19°.
Si uis pfect^o esse. uade r vende oia que h̄es
r da paupibus r ueni r seq̄re me. sed istud est
consiliū. g^o pfectio attendit fm cōsilia r nō s̄z
p̄cepta. ¶ P. Ad obseruatiām p̄ceptoꝝ oēs
tenent cū sint de nccitate salutis. si g^o p̄fec^o
xp̄iane uite consistat in p̄ceptis: sequit q̄ p̄se
ctio sit de nccitate salutis. r q̄ oēs ad eam te
neatur quod patet eē falsū. ¶ P. P̄fectio
xp̄iane uite attenditur fm caritate ut dicitur est
sed p̄fectō caritatis nō uidet cōsistere in obser
uantia p̄ceptoꝝ: q̄a p̄fectionē caritatis pre
cedit r augmētū r inchoatio ipsius ut p̄z p
Aug. super canonicā Joh. nō at pōt caritas
inchoari atē obseruatiōe p̄ceptoꝝ: q̄a ut d̄r
Joh. 14°. Si qs diligit me sermonē meū ser
uabit. g^o p̄fectio uite nō attendit fm p̄cepta s̄z
scđm cōsilia. ¶ S̄z d̄r Deut. 6°. Dilige
ges dñm deū tuū ex toto corō tuo. r Leuit.
19° d̄r. Diliges p̄xiimū tuū sicut teipsū. h̄ at
sunt duo p̄cepta de q̄ dñs dic Math. 22°.
In his duob^o p̄ceptis pender lex r p̄p̄he. p̄se
ctio at caritatis fm quā dicitur uita xp̄iana
eē p̄fecta attenditur fm h̄ q̄ deū ex toto cor
de diligamus. r p̄xiimū sicut nosip̄os. g^o vñ
q̄ p̄fectio consistat i obseruatiā p̄ceptoꝝ.
R. dicēdū q̄ p̄fectio dicitur i aliq̄ cōsiliē
duplicit. vno mō p se r eēntialr. alio mō se
cū dario r acq̄sitali. Per se q̄dē r eēntialr cō
sistit p̄fectio xp̄iane uite i caritate. principalit
q̄dē scđm dilectionē dei: secū dario at scđs di
lectionē p̄xiimi de q̄bus dantur p̄cepta p̄cipa
lia dñe legis ut dicitur est: nō at dilectio dei r
p̄xiimi cadit sub p̄cepto scđm aliquā mēsu
ram ita q̄ id quod est pl^o sub consilio rema
neat ut p̄z ex ipsa forma p̄cepti q̄ p̄fectionez
demonstrat ut cū dicitur. diliges dñm deū tu
um ex toto corde tuo. totū. n. r p̄fectum idē
sunt scđm p̄m in tertio p̄bicoꝝum. r cū dicit
tur: diliges p̄xiimū tuum sicut teipsū. vnusq̄
q̄s. n. seipsū maxie diligit. r hoc iō ē q̄a finis
p̄cepti caritas est ut apl^s dic. i. ad Timo.
p^o i sine at nō adhibet aliqua mensura sed so
lum i bis q̄ sūt ad finem ut p̄hs dic i p̄rio po
lit. sicut medic^o nō adhibet mensurā quārum
fanet: sed q̄ntū medicia l̄ dicta utat ad sanan
dū. r sic patet q̄ p̄fectō eēntialr cōsistit i p̄cep
tis. vñ aug^o dic i li^o d̄ p̄fectiōe iusticie. cur g^o n̄

p̄cipere hōi ista p̄fectio: quāuis eam in hac
 uita nemo h̄eat. **S**ecūdarīo autē r̄ instrumē
 talr p̄fec̄ cōsistit in cōsiliis q̄ oīa sicut r̄ p̄cē
 pra ordināt ad caritatē: sed alr r̄ alr. nam p̄
 cepta alia a p̄ceptis caritatis ordināt ad res
 mouēdū ea q̄ sūt caritati d̄ria: cū qb̄. s. cari
 tas esse nō potest. cōsilia at̄ ordinant ad res
 mouēdū ipedimēta actus caritatis q̄ t̄i cari
 tati nō d̄riant: sicut ē matrimoniū. occupa
 patio negocior̄ seculariū. r̄ alia h̄ mōi. **U**n̄
Auḡ dic in enchiridion. **Q**uecūq; mandat
 de ex qbus vnū est: nō mechaberis. r̄ q̄cun
 q; nō iubēt: sed sp̄ali cōsilio monēt ex qbus
 vnū est: bonū ē hōi mulierē nō tangere: tūc
 recte sūt cū referūt ad diligendū deū r̄ p̄xi
 mū p̄p̄ deū. r̄ i hoc seculo r̄ i futuro. r̄ ide ē
 q̄ i collatiōib̄ pat̄r̄ dic abbas **M**oyse. **J**e
 iunia uigilie meditatio script̄ a p̄: nuditas ac
 priuatio oīum facultatū: nō p̄fectio: sed per
 fectiōis instrumenta sūt: q̄a nō in ip̄s con
 stit discipline illi finis: sed p̄ illa puenit ad fi
 nē. r̄ supra p̄misit q̄ ad p̄fectionē caritatis i
 stis q̄dib̄ ascendē nitimur. **A**d primū ḡ
 dicēdū q̄ in illis uerb̄ d̄ni aliqd̄ p̄t̄ q̄si uia
 ad p̄fectionē: hoc. s. q̄d d̄r. **V**ade r̄ uēde oīa
 q̄ habes r̄ da paup̄ibus. **A**liud autē subditur
 i q̄ p̄fectio cōsistit. s. q̄ dic. r̄ seq̄re me. **U**n̄
Jerō dic sup̄ **M**ath̄. q̄ non sufficit t̄n̄ reli
 q̄re: iō **P**etrus iūgit q̄d p̄fectū est. i. secuti
 sum̄ te. **A**mb̄ autē super illud **L**uc. 5. **S**eq̄re
 me dic. **S**eq̄re iubz: nō corporis gressu: s̄z mē
 tis affcū q̄d sit per caritatē. r̄ iō ex ip̄o mō lo
 quēdi apparet q̄ consilia sūt q̄dā instrumē
 ta p̄ueniēdi ad p̄fectionē. d̄i d̄r: si uis p̄fe
 ctus eē: uade r̄ uēde r̄c: q̄si dicat hoc faciē
 do ad hūc finē puenies. **A**d secūdū dicen
 dū q̄ sicut **A**uḡ dic in libro de p̄fectiōe iusti
 cie. p̄fectio caritatis hōi i hac uita p̄cipit: q̄a
 non recte currit si q̄ currendū ē nesciat. quō
 at̄ sciret si null̄ p̄ceptis on̄deret. cū at̄ id q̄d
 cadit sub p̄cepto diuersimode possit impleri. n̄
 efficit transgressor p̄cepti aliquis ex hoc q̄ n̄
 optimo mō implet: sed sufficit q̄ quocūque
 mō implet illud. p̄fectio at̄ dīne dilectionis
 vniuersalr̄ quidē cadit sub p̄cepto: ita q̄ eti
 am p̄fectio p̄rie nō excludit ab illo p̄cepto ut
 dic **A**uḡ: sed transgressionem p̄cepti euadit:
 q̄ q̄cūq; mō p̄fectio dīne dilectiōis attingit
Est autem infim̄ dīne dilectionis gradus ut
 nihil s̄ eū aut s̄ eū aut equalit̄ ei diligat a q̄
 gradu p̄fectionis q̄ deficit: nullo mō impl̄

p̄ceptū. **E**st autem ali² ḡdus perfecte dilectio
 nis qui nō p̄t̄ impleri in uia ut d̄m̄ ē. a q̄ ḡ
 deficit manifestū est q̄ nō est transgressor p̄
 cepti. r̄ s̄l̄r non est transgressor p̄cepti q̄ non
 attingit ad medios p̄fectiōis grad²: dūmō
 attingat ad infimū. **A**d t̄tū dicendū q̄
 sicut hō h̄z quandā p̄fectionem sue nat̄e:
 statū cū nascit̄ q̄ p̄tinet ad rōnē sp̄ei. est at̄ ali
 a p̄fectio ad quā per augmētū adducit̄ ita
 ē ē quedā p̄fectio caritatis p̄tines ad ip̄az
 sp̄em caritatis ut. s. deus sup̄ oīa diligit r̄ ni
 hil s̄ eū amet: est autē alia p̄fectio caritatis e
 tiā i hac uita ad quā aliq; per aliqd̄ sp̄iale
 augmētū p̄uēt utputa cū hō etiā a rebus li
 citis abstinet ut liberi² d̄inis obsequiis uacet

Ad quartum sic pro

cedit. **V**ideť q̄ q̄cūq; ē p̄fectus sit i statu
 p̄fectionis. **S**ic. n. per augmētū corporale p
 uenit ad p̄fectionē corporale: ita p̄ augmen
 tū sp̄iale puenit ad p̄fectionē sp̄iale ut d̄m̄
 est. s̄z p̄ augmētū corpale aliq; d̄r eē i statu
 p̄fecte etatis. ḡ etiā v̄r q̄ post augmētum
 sp̄iale cū q̄s iā adept² ē p̄fectionē sit in statu
 p̄fectionis. **A**d s̄. **E**adē rōne q̄ aliq; mouet̄
 de d̄rio i d̄rū. mouet̄ etiā aliq; de miori ad
 mai² ut d̄r i 5. p̄bificor̄. sed q̄n̄ aliquis trans
 mutat̄ de pctō ad gr̄am. d̄r mutare statū p
 ut distinguit̄ stat² culpe r̄ stat² gr̄e. ḡ videt̄
 q̄ pari rōne cū aliq; p̄ficit de miori gr̄a us
 q; ad maiore quousq; p̄uēat ad p̄fectum
 q̄ adipiscatur p̄fectiōis statū. **A**d s̄. **S**tatū
 adipiscit̄ aliq; ex h̄ q̄ a fuitute liberať. sed
 p̄ caritatē aliq; liberať a fuitute pcti: q̄a vni
 uersa delicta opit caritas ut dic̄. p̄. r̄. s̄z p
 fectus dic̄ aliq; sc̄dm̄ caritatē ut dic̄ ē ḡ
 videt̄ q̄ quicūq; h̄eat p̄fectionē ex h̄ipso ha
 beat p̄fectiōis statū. **A**d s̄. **S**z ē q̄ aliq; sūt i sta
 tu p̄fectiōis q̄ oīo caritate r̄ gratia carent. s̄
 cur mali ep̄i: aut mali religiosi. ḡ uidet̄ q̄ eō
 rio aliq; h̄nt p̄fectiōem uite qui t̄n̄ nō h̄nt p̄fe
 ctionis statū. **A**d s̄. **A**d dicendū q̄ sicut s̄ dic̄
 est: stat² p̄prie p̄tinet ad cōditionē libertatis
 uel fuitutis. sp̄ialis at̄ libertas uel seruitus
 p̄t̄ in hoīe at̄tēdi duplr̄. vno² fm̄ id q̄d infi
 us agit. alio mō sc̄dm̄ id quod agit exterius
 r̄ quia ut dic̄. i. **R**eg. 16: boīes uident ea q̄
 parēt: s̄z de² intuet̄ cor: inde est q̄ fm̄ infiore
 hoīs dispōnem accipit̄ condi² sp̄ialis status
 in hoīe p̄ compassionem ad iudiciū diuinum
 sc̄dz autē ea q̄ ext̄ius agūtur accipitur sp̄ial

status i hoie p cōpationem ad eccliam. r sic
nūc de statib⁹ loqmur. put. s. ex diuersitate
statuū quedam ecclie pulchritudo cōsurgit
Est at considerandū q̄ q̄tū ad hoies ad h
q̄ aliqs adipiscat statū libertatis vel fuitu
tis requirit. p^o q̄dem obligatio aliq̄ vel abso
lutio. nō. n. ex hoc q̄ aliqs seruit alicui effici
tur suus qa ēt liberi seruiūt: sc̄d n illud ad
Gal. 5. Per caritatē spūs seruire iuicē: neq̄
ēt ex hoc q̄ aliquis desinit seruire: dicitur li
ber sicut p̄ de suis fugitiuis. sed ille proprie
dī seru⁹ q̄ obligatur ad seruendum. r ille est
liber q̄ a seruitute absoluitur. 2° requirit q̄
obligatio predicta cū aliqua sollēnitate fiat:
sicut r cetera que inter hoies obrinent p̄petuā
firmitatē q̄dam sollēnitas adhibet. sic 3° r i
statu p̄fectiōis pprie dī aliqs eē nō ex h^o q̄
h3 actū dilectiōis p̄fecte: sed ex h^o q̄ obligat
se p̄petuo cū aliq̄ sollēnitate ad ea q̄ sūt p̄fec
tiōis. cōtingit etiā q̄ aliq̄ se obligāt q̄ nō ser
uant. r aliqui ip̄sent ad q̄d se nō obligauerūt
ut p̄ Mat̄. 21. de duob⁹ filiis q̄rum vn⁹ p̄ri
dicenti: opare i uinea. r̄dit nolo: p̄ea abiit. al
ter at r̄. iens ait. eo. r nō iuit. r ideo nihil p̄
hibet aliqs esse p̄fectos q̄ nō sūt i statu p̄fecti
ōnis. r aliqs esse i statu p̄fectiōis q̄ tamē nō
sunt p̄fecti. Ad primū g^o dicēdū q̄ p̄ au
gmētū corpale p̄ficiat aliquis i his q̄ p̄tinent
ad naturā. r iō adipiscit nature statū: p̄fertis
ga quod ē fm naturā quodāmo imurabile
est i q̄tū natura det̄minat ad unū. r sicut p̄ au
gmētū sp̄iale iterū aliqs adipiscit statū p̄fec
tiōis q̄tū ad dīnū iudiciū: s3 q̄tū ad distic
tiōes eccl̄asticorū statūū adipiscit aliqs sta
tū p̄fectiōis nisi p̄ augmētū in his q̄ exteriū
agunt. Ad secūdū dicēdū q̄ illa etiam rō
p̄cedit q̄tū ad interiorē statū. r tñ cū aliqs
transit de pctō i grām transit de seruitute ad
libertatē: q̄d nō contingit p̄ simplicē p̄fectū
gratie nisi cū aliquis obligat se ad ea q̄ sunt
gratie. Ad tertū dicēdū q̄ illa etiam rō
p̄cedit q̄tū ad interiorē statū. r tñ licet caris
tas uariet conditionē sp̄ialis p̄uitutis r lib
tatis. hoc tamē nō facit caritatis augmētuz.

Ad quintuz sic pro

ceditur. Videtur q̄ plati r religiosi nō sint i
statu p̄fectiōis. Stat⁹. n. p̄fectiōis distigui
tur i statū incipientiū r proficiētium. s3 non
sūt aliqua genera hoium deputata sp̄alr sta
tū p̄ficiētū l̄ ēt incipientū. g^o videt q̄ nec ēt d

beant eē aliq̄ genera hoium deputata statū
p̄fectiōis. ¶ S. Status exterior debet interiori
statū r̄ndere: alioquin incurrit mendacium
q̄d nō solū est i falsis verbis. sed etiam i si
mulatis opib⁹ ut Amb⁹ dic in q̄dā sermōe: s3
multi sūt prelati vel religiosi q̄ nō hnt interi
orē p̄fectionē caritatis. si g^o oēs religiosi r p̄
lati sunt i statu p̄fectiōis: seq̄t q̄ q̄cūq̄ eorū
nō sūt p̄fecti sūt i pctō mortali tanq̄ simula
tores r mēdaces. ¶ S. P̄fectio sc̄dm cari
tatē attendit ut s̄ b̄nū ē: sed p̄fectissima ca
ritas v̄r esse i martyrib⁹ fm ill⁹ Job. 15. ma
iore dilectione nemo h3 q̄ ut aiām suā p̄oat
qs p̄ amicis suis. r sup illud ad Heb. 12. nō
dū. n. usq̄ ad sanguinē r̄. dic glo. P̄fectū
or i hac uita nulla dilectio ē ea ad quam sc̄i
martyr esp̄uenerūt q̄ cōtra pctm vsq̄ ad s̄a
guinē certauerūt. g^o uidetur q̄ magis debeat
p̄fectiōis stat⁹ attribui martyrib⁹ q̄ religiosi
r epis. ¶ Sed 3° ē q̄ Dyo⁹ 5° ca. cele. ierar. at
tribuit p̄fectiōem epis tanq̄ p̄fectionib⁹. r in
6° ca. eiusdē libri attribuit p̄fectionē religios
quos vocat monachos uel triapētas. i dō fa
mulātes: tanq̄ p̄fectis. ¶ R^o dicēdū q̄ si
cut dicitū ē ad statū p̄fectionis requirit obli
gatio p̄petua ad ea q̄ sūt p̄fectiōis cū aliq̄ sol
lēnitate. vtrum at̄ hoz cōpetit religiosi et e
piscopis. religiosi. n. se voto astringūt ad h
q̄ a reb⁹ secularibus se abstineant quib⁹ licit
te vti poterāt. ad h^o q̄ liberi deo vacent in q̄
consistit p̄fectio p̄tūis uite. vñ Dyo⁹ dicit 6°
ca. cele. ierar. de religiosi loquēs. Alii q̄dē
triapētas. i. famulos dei ex puro seruitio et
famulatu. Alii x̄o monachos ipsos noiāt ex
diuisibili r singulari uita vniēte ipsos ex in
diuisibili sc̄is cōuolutiōibus. i. contēplatio
nibus ad deiformē unitatem r amabilē dō
p̄fectionē: hoz etiā obligatio fit cū quadam
sollēnitate p̄fessiōis r b̄ndictiōis. vnde ibidē
subdit Dyo⁹ p̄pter q̄d p̄fectā ip̄sis donans
gratiam sancta legislatio quadā ipsa digna
ta est sc̄ificatiua inuocatiōe. sicut etiā ep̄i obligāt
se ad ea q̄ sunt p̄fectiōis pastorale assumētē
officiū. ad q̄d p̄tinet ut aiām suā ponat pas
tor pro quib⁹ suis sicut dī Job. 1. vñ aplus
dic. i. ad Thimot. vlt. Confessus bonā cōfesi
ōnē corā multis testib⁹. i. i tua ordinatiōe:
ut glo. ibidē dic. adhibet etiā quedā sollemp
nitas cōsecrationis simul cū p̄fessione p̄dca
fm ill⁹. 2. ad Thimot. i. Refuscites gratiaz
dei q̄ est in te per impositionē manū meaz

quod glo. expōit de gratia ep̄ali. et Dyonisi
dic quito ca. cele. ierar. q̄ sūmus sacerdos. i.
ep̄s i sua ordinatōe h̄z eloq̄orū sup caput s̄a
ctissimā suppositōez: vt significetur q̄ ipse ē
pticipaturus itēgre totius ierarchie virtutis
et q̄ ipse nō solū sit illustratiuus oīuz. quod p
tinet ad sc̄as locutiōes et actiōes: s̄z q̄ etiam
h̄ altis tradat. Ad primū ḡ dicēdū q̄ i cho
atio et augmētū nō q̄ritur ppter se s̄z ppter
pfectiōem. et sō ad solū pfectiōis statū aliq̄
hoies cū q̄dā obligatōe et sollēnitare assumū
tur. Ad secundū dicēdū q̄ hoies statū p
fectiōis assumūt nō q̄si p̄tētes seip̄os p̄fec
tos eē: sed p̄tētes se ad p̄fectionē tēdere.
vnde et ap̄tus dicit ad Phil. 3. nō q̄ iā cō
p̄benderi aut iā perfectus sim. seq̄r autē si q̄
nō cōprehendā. et p̄ca subdit q̄cunq̄ ḡ p̄fec
ti sumus h̄ sentiamus. vñ nō cōmittit aliq̄s
mēdacitū vel simulatōem ex h̄ q̄ aliq̄s non
ē perfectus q̄ statū p̄fectiōis assumit: sed ex
eo q̄ ab itentioe p̄fectiōis aiuz reuocet. Ad
tertiū dicēdū q̄ martyriū i actu p̄fectissimo
caritatis consistit. actus autem p̄fectiōis n̄
sufficit ad statum faciendum vt dictum est.

Ad sextum sic pro

cedit. Videtur q̄ oēs flati ecclesiast. i sine
i statu p̄fectiōis. Dic. n. Jero. i ep̄la ad He
br̄. olim idem p̄sbyter qui et ep̄scopus. et
p̄ca subdit: sicut ḡ p̄sbyteri sciunt se ecclie
cōsuetudine ei qui sibi prepositus fuerit eē
subiectos: ita ep̄scopi nouerint se magis cō
suetudine q̄ disp̄satiōis dnice v̄itate p̄s
byteris esse maiores et i cōi debere ecclia re
gere. sed ep̄scopi sūt i statu p̄fectiōis. ḡ et p̄
sbyteri habētes curā aiariū. ¶ Sicut ep̄sco
pi suscipiūt curā aiariū cū cōsecratōe: ita etiā
p̄sbyteri curati et archidiaconi: de q̄bus su
per illud Act. 6. Cōsūdate fratres viros bo
ni testimonii septē r̄c. dic glo. Dic discerne
bāt apli per eccliam cōstitui septē diacones
q̄ essent sublimioris grad. et q̄si colūne p̄xie
circa arā. ḡ videtur q̄ ipsi sint i statu perfe
ctiōis. ¶ Sicut ep̄s obligātur ad h̄ q̄ aiāz
suā ponant p̄ oū h̄ suis ita et p̄sbyteri curati
et archidiaconi. sed hoc p̄tinet ad p̄fectionez
caritatis vt supra dictū ē. ḡ videtur q̄ etiā
p̄sbyteri curati et archidiaconi sint i statu p̄
fectiōis. ¶ S̄z cōtra ē q̄d Dyo^o dic i 5° ca. cele
le. ierar. Pōtifficā q̄dē ordo cōsūmatiu^o ē et
p̄fectiu^o. sacerdotū aūz illustratiu^o et lucid^o. m̄

nistrantiū h̄o purgatiu^o et discretiu^o. ex q̄ p̄z
q̄ p̄fectio solis ep̄iscopis attribuit. ¶ R^o di
cēdū q̄ i p̄sbyteris et diaconib^o curā h̄ntib^o
aiāz duo p̄nt cōsiderari. s. ordo et cura. ordo
āi ipse ordinat ad h̄uēdā actū i d̄inis offici
is. vt s̄ dicitū ē q̄ distinctio ordinū sub disti
ctiōe officioz cōiinet. vñ p̄ h̄ q̄ aliq̄ suscipi
unt sacri ordinē accipiūt p̄tātē q̄sdā sacros
actus p̄ficiēdi. nō āt obligāt ex h̄ ipso ad ea
q̄ sūt p̄fectiōis nisi q̄tenus apud occidēta
lē eccliam i susceptionē sacri ordinis emitti
tur cōtinentie votū quod ē vñū eoz q̄ ad p̄
fectionē pertinet ut ifra dicit. vñ p̄z q̄ ex h̄
q̄ aliq̄s accipit sacz ordinē nō ponit simpli
citer i statu p̄fectiōis: q̄suis iterior p̄fectō ad
h̄ regrat q̄ aliq̄s digne h̄mōi actus exerce
at. sicut etiā nec ex parte cure quā suscipi
unt ponit i statu p̄fectiōis. nō. n. obligātur
ex h̄ ipso v̄iculo p̄petui voti ad h̄ q̄ curā ai
maz retineāt: s̄z p̄nt eā deserē vel trāscundo
ad religionē etiā absq̄ licētia ep̄i vt habet in
decretis. i. q. cā. q. 2. et etiā cū licētia ep̄scopi
pōt aliq̄s archidiaconus archidiaconatū vt
parrochia dimitte et simplicē p̄bēdā acci
pere sine cura q̄d nullo liceret si esset i statu
p̄fectiōis. nemo. n. manū mittēs ad aratru
et respiciens retro aptus est regno dei vt di
cit Luc. 9. Ep̄scopi autē q̄a sūt i statu perfe
ctiōis nō nisi auctoritate sūmi pōtifficis ad
quē etiā solū pertinet i votis perpetuis disp̄
sare p̄nt ep̄alez curā deserē. et ex certis cāis
vt ifra dicit. vñ manifestū ē q̄ nō oēs pla
ti sūt i statu p̄fectiōis: sed soli ep̄s. ¶ Ad pri
mū ḡ dicēdū q̄ d̄ p̄sbytero et ep̄o dupliciter
loq̄ possum^o. ¶ Uno q̄ntū ad nomē. et sic olim
nō distigebāt ep̄i et p̄sbyteri. nā ep̄i dicunt
ex eo q̄ supitēdit sicut dic Aug^o i 9° de ciui
dei. p̄sbyteri autē i greco dicūt q̄si seniores:
vñ et apls cōiter utit noie p̄sbyteroz q̄ntum
ad vtrosq̄ cū dic. i. ad Thimot. 5. Qui bene
p̄sūt p̄sbyteri duplici bonore digni habēāt
et sicut etiā noie ep̄iscopoz. vñ dic Act. 20. p̄
sbyteris ephesine ecclie loquēs. Attēdite
vob et vniuerso gregi i q̄ vos ip̄s sc̄is posu
it ep̄scopos regē eccliaz dei. s̄z fm rē s̄p̄ iē
eos fuit distinctio etiā tēpore ap̄loz vt p̄z
Dyo. 5° ca. cele. ierar. et Luc. x. sup illud. P̄
bec āt designat d̄ns r̄c. dic glo. Sic in aplis
forma ē ep̄oz: sic et in septuagita duobus di
scipulis forma ē p̄sbytoz: secūdi ordis p̄
modum tamē ad sc̄isma viuandū: necessariū

Ad tertium dicendum quod sicut Gregorius dicit in pastorali. Sit presul actioe precipuus. per cunctis contemplatione suspensus: quia ad ipsos pertinet non solum propter seipsum sed etiam propter instructionem aliorum contemplari. **U**n Gregorius dicit super Ezechiel. quod de precibus viris per contemplationem suam redeuntibus dicit: **M**emoriam summitatis tue eructabunt.

Ad octauum sic procedit.

Videt quod etiam presbyteri curati et archidiaconi sunt maioris perfectionis quam religiosi. dicitur enim. **C**risostomus in suo dialogo. **S**i tale mihi aliquid quod adducas monachum qualiter ut scilicet ex aggregatione dicam Helias fuit. non tamen illi comparandum est qui traditus populis et multorum peccata ferre compulsum immobilis perseverat et fortis. **E**t patet per dicitur. **S**i quis mihi proponeret optionem ubi mallem placere in officio sacerdotali an in solitudine monachorum: sine comparatione eligerem illud quod prius dixi. et in eodem libro dicitur: **S**i quis bene administrato sacerdotio illius propositi. s. monachal sudores offerat: tamen eos distare reperiet: quantum in privatum distat et regem. **g**o videtur quod sacerdotes habentes curam animarum sunt perfectiores religiosi. **A**ugustinus dicit in epistola ad valerium. **C**ogitet religiosa prudentia tua nihil esse in hac vita maxime tempore difficilius: laboriosius periculosius episcopi aut presbyteri aut diaconi officio sed apud deum nihil beatius si eo modo militetur quo noster imperator iubet. non ergo religiosi sunt perfectiores presbyteris aut diaconibus. **A**ugustinus dicit ad Aurelium. **N**imis dolendum est si ad tam ruinosa superbiam monachos subrigimus et tamquam qui contumelia clericos dignos putamus ut. scilicet dicat quod malus monachus bonus clericus est: cum aliqui etiam boni monachi viri boni clericum faciat. et paulo ante permittit non esse viam dandam servis dei. i. monachis ut se facilius putent eligi ad aliquid melius. scilicet clericatum si facti fuerint deteriores. scilicet abiecto monachatu: ergo videtur quod illi qui sunt in statu clericali sunt perfectiores religiosi. **N**on licet de statu maiori ad maiorem transire. scilicet de statu monastico transire licet ad officium presbyteri curam habentis ut patet. **i**dem. **q**uod. **i**dem. ex decreto Helasii pape qui dicit. **S**i quis monachus fuerit qui venerabiliter uide merito sacerdotio dignus videatur et abbas sub cuius imperio regi christo militat: illi fieri presbyteri petierit ab episcopo debet eligi. et in loco quo iudicauerit ordinarum. **E**t dicitur ad Rusticum monachum. **S**ic vivit in monasterio ut clericus

esse merearis. **g**o presbyteri curati et archidiaconi sunt perfectiores religiosi. **E**piscopi sunt in statu perfectionis quam religiosi ut ex scripturis dicitur patet sed presbyteri curati et archidiaconi ex eo quod habent curam animarum similiores sunt episcopis quam religiosi. **g**o sunt maioris perfectionis. **V**irtus consistit circa difficile et bonum ut dicitur in 2o ethicorum. sed difficilius est quod aliquis bene vivat in officio presbyteri curati vel archidiaconi quam in statu religionis. **g**o presbyteri curati vel archidiaconi sunt perfectiores quam religiosi. **S**ed est quod dicitur. **i**dem. **q**uod. **i**dem. si quis in ecclesia sua sub episcopo populum retinet et seculariter vivit. si afflatus spiritu sancto in aliquo monasterio vel regula canonica salvari se voluerit: quia lege privata ducit nulla ratio exigit ut publica confringat. sed non ducit aliquis a lege spiritus sancti qui ibi dicitur lex privata nisi in aliquid perfectius. **g**o videtur quod religiosi sunt perfectiores quam archidiaconi vel presbyteri curati. **R**atio dicitur quod comparatione supereminet non habet locum inter aliquos ex ea parte in qua conveniunt: sed ex ea parte in qua differunt. in presbyteris autem curatis et archidiaconis tria est consideranda. scilicet status ordinis et officium. **A**d statum pertinet quod seculares sunt. ad ordinem quod sunt sacerdotes vel diaconi. ad officium quod curam animarum habent si ubi commissa. si ergo ex alia parte ponamus statum religiosum. ordine diaconum vel sacerdotum. officio curam animarum habent: sicut plerique monachi et canonici regulares habent. in primo quidem excellit in aliis aut par erit. si autem dicitur secundum a primo statu et officio. conveniat autem ordinem. sicut se religiosi sacerdotes et diaconi curam animarum non habentes. manifestum est quod secundum primo erit statu quidem excellentior. officio autem minor ordine vero equalis est. **E**t ergo considerandum est quod preeminetia potior sit: utrum status vel officii circa quod duo attendenda videtur. scilicet bonitas et difficultas. si ergo fiat comparatio secundum bonitatem: sic presbyteri status religionis officio presbyteri curati et archidiaconi: quia religiosus totam vitam suam obligat ad perfectionis studium: presbyter autem curatus vel archidiaconus non obligant totam vitam suam ad curam animarum. sicut episcopus: nec etiam ei competit principale curam subditorum habere sicut episcopus: sed quedam particularia circa curam animarum eorum officio committuntur ut ex dictis patet. et ideo comparatio status religionis ad eorum officium est sicut unius saltem ad particularem. et sicut holocausti ad sacrificium: quod est minus holocausto ut patet per Gregorium super Ezechiel. **v**erum. **i**dem. **q**uod. **i**dem. clericus qui monachorum

